

checkp^{int}

Център за сексуално здраве, София

checkEd ✓

**PrEP И PEP – ЛЕКАРСТВАТА
ПРОТИВ ПРЕДАВАНЕ НА ХИВ**

PrEP И PEP – ЛЕКАРСТВАТА ПРОТИВ ПРЕДАВАНЕ НА ХИВ

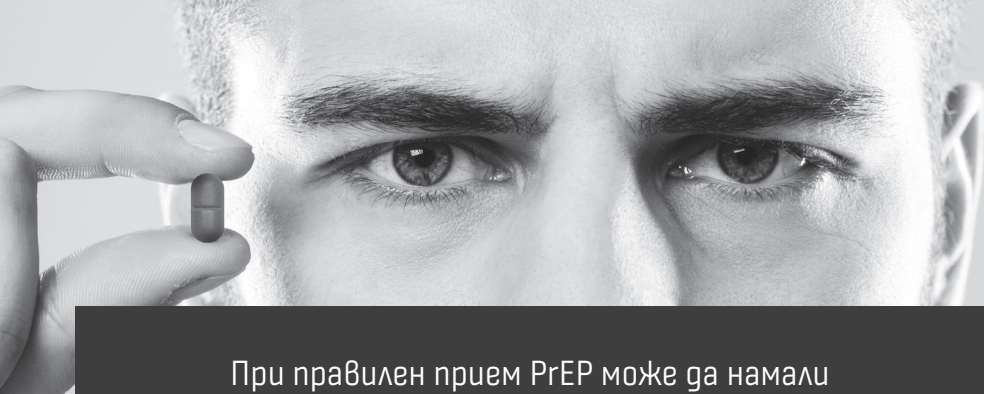
PrEP се приема преди потенциален контакт с ХИВ,
докато PEP се използва след възможен риск.

PrEP се приема всекидневно или по схема преди рисковия
контакт а PEP – до 72 часа всеки ден в рамките на 28 дни.

PrEP (предекспозиционна профилактика)

PrEP (Pre-Exposure Prophylaxis) е метод за предотвратяване на
инфектирането с ХИВ, който включва приемане на лекарства
ПРЕДИ потенциален контакт с вируса.

PrEP се препоръчва на хора, които не са инфектирани с ХИВ, при
които е налице висок риск за това – сексуално активни, които
имат незащитени сексуални контакти или партньори на живеещи
с ХИВ, които не се придържат към своята антиретровирусна
терапия. Научно е доказано, че живеещите с ХИВ, които приемат
редовно антиретровирусната си терапия, **не могат** да предават
вируса на сексуалните си партньори.

При правилен прием PrEP може да намали
риска от инфектиране с **ХИВ до 99%.**

Всекидневен прием (Daily PrEP)

Това е най-често препоръчваната схема за прием на PrEP и включва приемане на една таблетка всеки ден. Тази схема е подходяща за хора, които редовно са изложени на риск от инфектиране с ХИВ.

При необходимост (On-Demand PrEP или „2-1-1“)

Тази схема е подходяща за хора, които имат по-рядко срещан или очакван рискове от инфектиране с ХИВ (като например рисков секс след партни).

Схемата за прием:

- **Две таблетки** се приемат **2-24 часа преди** сексуалния контакт.
- **Една таблетка** се приема **24 часа след** първоначалната доза.
- **Още една таблетка** се приема **48 часа след** първоначалната доза.

Продължителен прием с прекъсване (Time-Limited PrEP)

Тази схема се използва, когато човек е изложен на риск от ХИВ само в определен период от време, като например по време на ваканция или в рамките на кратка връзка. Лекарството се приема ежедневно за определен период, след което се спира, когато рискът от инфектиране намалее.

За жени и транссексуални хора

За жени и транссексуални хора схемата на PrEP може да се различава. Тъй като концентрацията на лекарството в вагиналните и ректалните тъкани може да се различава, за жените е важно да приемат PrEP ежедневно, за да постигнат максимална защита.

Дългодействащ инжекционен PrEP (Long-Acting Injectable PrEP)

Това е нов метод за PrEP е дългодействащата инжекционна форма, която се прилага веднъж на всеки два месеца, който за съжаление, не е достъпен в България. Този метод има висока ефективност, сравнима с ежедневния прием на таблетките.

Странични ефекти

Повечето хора, които приемат PrEP, нямат сериозни проблеми, но някои може да изпитат леки до умерени странични ефекти. След стартирането на PrEP до няколко седмици могат да се появят и бързо да отшумят някои странични ефекти като гадене, главоболие, стомашен дискомфорт, загуба на апетит. Редки странични ефекти са някои нарушения на бъбречната функция (заради тенофовир съставката на лекарството), незначително намаляване на костната плътност, повишени нива на липазата в кръвта, някои алергични изяви и др.

Медицински изследвания и контрол

При прием на PrEP, редовните медицински изследвания за сексуалнопреносими заболявания, костна плътност и бъбречни функции са абсолютно задължителни. Важно е преди да се стартира прием на PrEP да се направи и тест за ХИВ.

PEP (постекспозиционна профилактика)

PEP (Post-Exposure Prophylaxis) е метод за предотвратяване на инфектирането с ХИВ, който включва приемане на лекарства **СЛЕД** възможен контакт с вируса.

PEP се предписва на хора, които са били изложени на риск от инфектиране с ХИВ, например след рисков секс. Лечението започва до 72 часа след рисковия контакт и продължава 28 дни, като изисква ежедневно приемане на лекарства. В схемата на PEP обикновено се включват антиретровирусни лекарства, които обикновено се приемат от носители на ХИВ.

PEP е ефективен за предотвратяване на HIV инфекция, ако се започне навреме и се приема според назначеното от лекаря.

Преди стартирането на PEP е необходимо да се направи тест за ХИВ, за да се установи, че вече не е настъпило инфектиране. След приключване на курса на PEP, се препоръчва тест за HIV на 4-та и 12-та седмица (3 месеца) след рисковия.

Възможни са нежелани реакции като умора, гадене, диария, но тези симптоми обикновено са временни. Важно е да се отбележи, че PEP не е заместител на редовните превантивни мерки като използване на презервативи и PrEP за хора в постоянен риск. PEP се използва като спешна мярка след потенциално излагане на риск от ХИВ инфекция.

Ако се нуждаете от повече информация за PrEP и PEP или имате нужда от консултация с лекар по тези въпроси, посетете сайта ни www.checkpointsofia.info.

CheckPoint София е здравна служба,
ангажирана със сексуалното здраве.
Ние предоставяме информация, консултации и лечение
за всички сексуалнопреносими инфекции.

www.checkpointsofia.info

Издава се с подкрепата на

